

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

14 май 2008 година*

По дело C-109/07

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от prud'homme de pêche de Martigues (Франция) с акт от 17 декември 2006 г., постъпил в Съда на 20 февруари 2007 г., в рамките на производство по дело

Jonathan Pilato

срещу

Jean-Claude Bourgault,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н P. Jann, председател на състав, г-н A. Tizzano (докладчик), г-н A. Borg Barthet, г-н E. Levits и г-н J.-J. Kasel, съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-н R. Grass,

след изслушване на генералния адвокат

* Език на производството: френски.

постанови настоящото

Определение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването и действителността на член 11а от Регламент (ЕО) № 894/97 на Съвета от 29 април 1997 година за установяване на някои технически мерки за опазване на рибните ресурси (ОВ L 132, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 4, стр. 16), изменен с Регламент (ЕО) № 1239/98 на Съвета от 8 юни 1998 година (ОВ L 171, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 4, стр. 99, наричан по-нататък „Регламент № 894/97“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между двама собственици на риболовни кораби, регистрирани в Управление по морски въпроси Martigues, съответно г-н Pilato и г-н Bourgault, относно използването от последния на риболовен уред, наречен „мрежа за риба тон“ [thonaille].

Правна уредба

Общностна правна уредба

- 3 Член 11а от Регламент № 894/97 предвижда:

„1. Считано от 1 януари 2002 г., се забранява на всички риболовни кораби да държат на борда си или да извършват риболовни дейности с една или повече плаващи хрилни мрежи, предназначени за улов на видовете, изброени в приложение VIII.

2. Считано от 1 януари 2002 г., се забранява разтоварването на брега на видовете, изброени в приложение VIII, уловени с плаващи хрилни мрежи.

3. До 31 декември 2001 г. даден риболовен кораб може да държи на борда си или да използва за риболов една или повече от плаващите хрилни мрежи, посочени в параграф 1, след като получи разрешение от компетентните органи на държавата-членка на флага. [...]

[...]“.

- 4 Сред видовете, изброени в приложение VIII от този регламент, фигурира по-конкретно червеният тон.

Национална правна уредба

- 5 Prud'homie de pêche de Martigues [орган по трудовоправни спорове в областта на риболова, град Martigues] е уреден с Декрет от 19 ноември 1859 г. за приемане на правилник за крайбрежния морски риболов в пети морски район, изменен с Декрет № 90-95 от 25 януари 1990 г., (JORF от 27 януари 1990 г., стр. 1155, наричан по-нататък „Декрета от 1859 г.“).
- 6 Съгласно член 5 от Декрета от 1859 г. членове на общностите на prud'hommes [членове на органа по трудовоправни спорове] са работодателите в областта на риболова, които са упражнявали професионална дейност в продължение на една година в района на prud'homie, в чийто състав искат да участват.

7 Според член 7 от този декрет prud'hommes се избират между членовете на общността, които са упражнявали риболовна дейност в продължение на десет години.

8 Член 17 от посочения декрет гласи:

„На prud'hommes pêcheur [членове на органа по трудовоправни спорове в областта на риболова] се възлагат следните функции:

1. Те разглеждат самостоятелно, изключително и без възможност за въззивно, ревизионно или касационно обжалване, всички спорове между рибари, възникнали относно обстоятелства и дейности, свързани с риболова и разпоредбите, които ги уреждат, в обхвата на тяхната компетентност.

Поради това и за да се предотвратят, доколкото е възможно, сблъсъците, щетите или произшествията, те са на подчинение на комисаря, отговарящ за „Inscription maritime“ [орган на морската администрация], и са специално натоварени със:

да уреждат между рибарите въпросите относно използването на морето и имуществата — публична собственост в морския сектор,

да определят длъжностите, последователното редуване, жребия или наемането, базите и изходните места за всеки вид риболов,

да установяват реда, по който рибарите трябва да хвърлят мрежите си през деня и през нощта,

да определят дневните и нощните часове, в които едни видове риболов трябва да отстъпват място на други,

накрая, да предприемат всички мерки по осигуряване на реда и предпазни мерки, които поради тяхното разнообразие и многобройност, не са уредени в настоящия декрет.

2. Те управляват дейностите на общността.

3. Те съдействат съгласно член 16 от Закона от 9 януари 1852 г. за разследването и установяването на нарушения в областта на крайбрежния риболов.“

9 Член 18 от Декрета от 1859 г. предвижда, че преди да постъпят на служба, prud'hommes полагат пред мировия съдия по местопребиваването си клетва със следния текст:

„Заклевам се да изпълнявам предано задълженията си на prud'hommes pêcheur, да осигурявам точното прилагане на правилниците за крайбрежния риболов, да се съобразявам с разпорежданията на моите ръководители и да докладвам за нарушенията на правилниците, без да проявявам ненавист, нито търпимост към нарушителите.“

10 Член 22 от Декрета от 1859 г., уреждащ отзоваването на prud'hommes, има следното съдържание:

„Prud'hommes pêcheurs могат да бъдат отзовани от изпълнението на функциите си от директора на „Inscription maritime“ след предварително разследване, проведено от управителя на „Inscription maritime“.

Разпускането на prud'homie може да бъде постановено от министъра на търговското корабоплаване по предложение на директора на „Inscription maritime“ [...]

Prud'homme, който е отзован, може да бъде избран отново само след изтичане на три години от датата на отзоваването му.

[...]“.

11 Член 24 от Декрета от 1859 г., уреждащ състезателното производство пред prud'homie de r che, предвижда наред с другото, че разискванията на prud'hommes са тайни.

12 Член 25, първа алинея от Декрета от 1859 г. предвижда, че „[р]ешенията на prud'hommes подлежат на незабавно изпълнение“.

13 Съгласно член 26 от Декрета от 1859 г.:

„Управителят на „Inscription maritime“ или оправомощено от него лице присъства на заседанията и разискванията на съда, когато счете за необходимо, единствено с цел да се увери в законосъобразността на провеждането им.“

14 Накрая, член 27 от Декрета от 1859 г. предвижда следното:

„Когато две съдилища на prud'hommes си оспорват разглеждането на едно и също дело, спорът за подведомственост се разрешава по йерархичен ред пред директора на „Inscription maritime“.“

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 15 От акта за препращане е видно, че на 12 юни 2006 г. първият prud'homme от prud'homie de pêche de Martigues установява, че на борда на кораба на г-н Bourgault е налице риболовен уред, наречен „мрежа за риба тон“, с който последният е уловил петнадесет риби червен тон.
- 16 На 6 декември 2006 г. г-н Pilato сезира prud'homie de pêche de Martigues с жалба срещу г-н Bourgault, в която поддържа, че като се има предвид, че мрежата за риба тон представлява „плаваща хрилна мрежа“ по смисъла на член 11а от Регламент № 894/97, нейното използване е забранено. При това г-н Pilato твърди, че уловът от г-н Bourgault на петнадесет екземпляра червен тон със забранен риболовен уред му причинило вреда, доколкото уловът е пуснат на пазара на уловена риба с непозволени средства и при по-ниски разходи, в сравнение с тези за извършвания при редовни условия риболов. По тези съображения той отправя искане до prud'homie de pêche de Martigues да се произнесе по обезщетението за вредата, която е претърпял вследствие на нелоялната конкуренция от страна на г-н Bourgault.
- 17 На 17 декември 2007 г. на заседанието пред prud'homie de pêche de Martigues, като признава действията, в които е упрекнат, г-н Bourgault оспорва, от една страна, че мрежата за риба тон е „плаваща хрилна мрежа“ по смисъла на член 11а от Регламент № 894/97, а от друга страна, оспорва действителността на тази разпоредба.
- 18 При тези обстоятелства prud'homie de pêche de Martigues решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли член 11а от [Регламент № 894/97] да се тълкува в смисъл, че забранява и хрилни мрежи, които не плават или почти не плават поради наличието на плаваща котва, към която са прикрепени?

- 2) Действителен ли е член 11а, параграфи 1 и 2 от [Регламент № 894/97], доколкото:
- а) явно преследва чисто екологична цел, а правното му основание е член [43 от Договора за ЕО (понастоящем след изменение член 37 ЕО)][:];
 - б) не дава определение за плаващи хрилни мрежи и следователно не определя ясно приложното поле на понятието[:];
 - в) не е ясно мотивиран[:];
 - г) не отчита наличните научни и технически данни, нито условията на околната среда в различните региони на Общността, нито предимствата от тежестите, произтичащи от предвидената в него забрана[:];
 - д) не е пропорционален на преследваната цел[:];
 - е) е дискриминационен, тъй като третира по един и същ начин различни географски, икономически и социални положения[:];

- ж) не предвижда никаква дерогация в полза на рибарите, занимаващи се с дребномащабен риболов като улова на риба тон, който освен че е традиционен в Средиземно море, е жизненоважен за упражняващото тази дейност население, а впрочем е и много избирателен[...]"

Относно компетентността на Съда

- 19 В началото е уместно да се повери дали *prud'homie de pêche de Martigues* е „юрисдикция“ по смисъла на член 234 ЕО и следователно дали Съдът е компетентен да се произнесе по поставените му въпроси.
- 20 Всъщност без да правят формално възражение за некомпетентност, Съветът на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности изразяват определени съмнения относно правораздавателния характер на препрращащия орган, по-специално предвид условията за отзоваване на *prud'hommes pêcheurs*, съдържанието на клетвата, която те са длъжни да положат преди постъпването си на служба, както и обстоятелството, че *prud'homie* осъществява някои от функциите си на подчинение на комисаря, отговарящ за „*Inscription maritime*“.
- 21 За сметка на това френското правителство твърди, че *prud'homie de pêche de Martigues* отговаря изцяло на установените от общностната съдебна практика критерии за квалифицирането ѝ като „юрисдикция в държава-членка“ по смисъла на член 234 ЕО, и по-конкретно на критерия за независимост на препрращащия орган.
- 22 В това отношение следва да се напомни, че според постоянната съдебна практика, за да прецени дали препрращащият орган притежава качеството на

„юрисдикция“ по смисъла на член 234 ЕО — въпрос, уреден единствено от общностното право — Съдът взема предвид съвкупност от обстоятелства, а именно дали органът е законоустановен, дали е постояннодействащ, дали юрисдикцията му е задължителна, дали производството е състезателно, дали той прилага правни норми и дали е независим (вж. по-конкретно Решение от 17 септември 1997 г. по дело *Dorsch Consult*, C-54/96, Recueil, стр. I-4961, точка 23, Решение от 31 май 2005 г. по дело *Syfait* и др., C-53/03, Recueil, стр. I-4609, точка 29 и Решение от 14 юни 2007 г. по дело *Häupl*, C-246/05, Сборник, стр. I-4673, точка 16).

23 Що се отнася по-специално до независимостта на преpraщания орган, това изискване предполага посоченият орган да е защитен от външна намеса или натиск, които могат да застрашат независимостта на решението на членовете му по отношение на разглежданите от тях спорове (Решение от 19 септември 2006 г. по дело *Wilson*, C-506/04, Recueil, стр. I-8613, точка 51 и цитираната съдебна практика).

24 Съдът е имал повод да уточни също, че такива гаранции за независимост и безпристрастност изискват наличието на правила, по-конкретно що се отнася до състава на инстанцията, назначаването, срока на упражняване на функциите, както и основанията за въздържане, отвод и отзоваване на членовете ѝ, даващи възможност да се отстрани всяко оправдано съмнение в съзнанието на страните в производството относно неподатливостта на посочената инстанция към външни фактори и неутралността ѝ по отношение на противопоставящите се интереси (вж. в този смисъл Решение по дело *Dorsch Consult*, посочено по-горе, точка 36, Решение от 4 февруари 1999 г. по дело *Köllensperger* и *Atzwanger*, C-103/97, Recueil, стр. I-551, точки 20—23, Решение от 29 ноември 2001 г. по дело *De Coster*, C-17/00, Recueil, стр. I-9445, точки 18—21, както и Решение по дело *Wilson*, посочено по-горе, точка 53). В това отношение, за да се приеме, че е изпълнено условието относно независимостта на преpraщания орган, съдебната практика изисква по-конкретно случаите на отзоваване на членовете на този орган да бъдат определени с изрични законови разпоредби (вж. в този смисъл Решение по дело *Köllensperger* и *Atzwanger*, посочено по-горе, точка 21 и Решение от 30 май 2002 г. по дело *Schmid*, C-516/99, Recueil, стр. I-4573, точка 41).

25 От една страна, в случая е видно от съдържанието на Декрета от 1859 г. и от представените пред Съда становища, че *prud'hommes pêcheurs* са подчинени на администрацията най-малкото по отношение на някои от извършваните от тях дейности.

- 26 Действително от член 17, параграф 1 от Декрета от 1859 г. следва изрично, че prud'hommes pêcheurs осъществяват редица функции „на подчинение на комисаря, отговарящ за „Inscription maritime““. По силата на член 27 от този декрет служител в същата администрация е компетентен и да разрешава евентуални спорове за подведомственост между няколко prud'homies de pêche.
- 27 Освен това е уместно да се посочи, че член 18 от посочения декрет изисква prud'hommes pêcheurs да положат клетва, с която се заклеват по-конкретно да „се съобразяват с разпореденията на своите ръководители“.
- 28 От друга страна, отзоваването на prud'hommes pêcheurs не изглежда да е обусловено от специфични гаранции, даващи възможност да се отстрани всяко оправдано съмнение относно неподатливостта на посочената инстанция към външни фактори.
- 29 Така съгласно член 22 от Декрета от 1859 г. prud'hommes pêcheurs могат да бъдат отзовани от директора на „Inscription maritime“ след обикновено предварително разследване, без тази разпоредба или друг член от този декрет да уточнява основанията за постановяване на евентуално отзоваване.
- 30 При тези условия не може да се приеме, че prud'homie de pêche de Martigues отговаря на условието относно независимостта на препрращащия орган, както е установено от съдебната практика, посочена в точки 23 и 24 от настоящото определение.
- 31 От изложеното по-горе следва, че prud'homie de pêche de Martigues не представлява юрисдикция по смисъла на член 234 ЕО. Следователно съгласно член 92, параграф 1 и член 103, параграф 1 от Процедурния правилник трябва да се приеме, че Съдът явно няма компетентност да се произнесе по поставените въпроси.

По съдебните разноси

³² С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред *prud'homie de pêche de Martigues*, последният следва да се произнесе по разходките. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) определи:

Съдът на Европейските общности явно няма компетентност да отговори на въпросите, поставени от *prud'homie de pêche de Martigues* с акт от 17 декември 2006 г.

Подписи